

ЧАСОНИСЬ
для
руських родин.
Виходить щодня
крім днів по-
недільних і свят.

БУКОВИНА

Редакция і адмі-
ністрація в Чер-
нівцях ул. Пе-
тровича ч. 2.
Передплата
10 зр.

Запросини до передплати.

„Буковина“ в році 1897. буде виходити так само, як і минулого року, що дня крім свят і неділь. Ми постаралися о добрий матеріал до фейлетонів і статей, і сподіваємося, що наші читателі будуть з газети вдоволені. Головні увагу звернемо на самоосвіту; у формі популярній будемо подавати такі научні статі, котрі повинні знати кождий чоловік, коли хоче зватися інтелігентним.

У фейлетонах (заводимо два фейлетони) будуть друкувати ся між иньшим: три довші оповідання:

Аниі Сторожівни „Сестра Юлія“; Нестора Л — на „Зломані крила“; О. Кобилянської „Некультура“; О. Я. Кониського „На Кримських виноградниках“; О. Манюева довша повість п. а. „Залісе“; оповідання Вяч. Будзиновського (Сулима, Діраві черевиків і иньші) — менших праць, які вже маємо в редакційній теці і які нам обіцяно, і не згадуємо.

Попри справи Буковини, якими передовсім будемо займатися, будемо інформувати наших читателів і о подіях на иньших руских землях.

Числимо на моральну і матеріальну поміч передовсім буковинських Русинів і просимо їх ширити всюди нашу газету.

Передплата та сама — 10 зр. Ті, що за минулий рік заплатили все, дістануть в січні перший випуск творів Федьковича даремно (7 до 8 аркушів). Той випуск буде за дві неділі готовий. Даліші випуски творів Федьковича дістануть також цілорічні передплатники „Буковини“.

Що я любив.

Се були малі, тонкі, жіночі руки.

Мали в собі щось більше з аристократизму як з інтелігенції, і саме тим звернули найсамперед мою увагу.

Їх тонкі кісточки пальців, ніжно випуклі нігті були мені доказом, що їх предки не були ремісниками і не робили ніякої грубої роботи. Їх краса не була припадкова. Коли були в руху, пригадували собою завжди дрібні пташенята; для чого саме то — не знаю.

Визирали так свobodно, так з паньска знід білих шовкових корунок, чинили ся такі важкі! Просто сьміх брав, що й они хотіли щось робити — хоч не робили нічого.

Праця не нара паньскости. Она належить до товни, а її руки не мали тину товни.

Я був би їх убирав у найтонші рукавички, ті малі, ніжні, рухливі пташки, щоб не стикали ся за часто з грубим товаром щоденщини, не страждали того, що я, син музи, любив наді все — змислу чистоти... А в моїх найтихіших хвилях мрів я об тім, щоби дозирати їх. Але не так як дозирають ся звичайні істоти того рода; я мрів об тім краще. Я хотів їх доглядати як дорогоцінне каміне на деяких з моїх улюблених нерстенів, що — коли наблестіли ся вже доводі і я налюбубав ся досить їх правдивою красою — мусіли вертати в дороге сьмі, виложене шовком і аксамітом, і ждати хвиля, в котрій лиш моя рука знов займе ся ними...

Відозва до серця і кишені.

Передовсім відозва до серця!

Не лиш для того, що серце взагалі більше варто, ніж кишеня набита банкнотами, а ще й для того, що коли серце на наш поклик не згодить ся, то з кишені на наш Народний Дім не прийде ані шелюг. А ми хочемо як раз нині звернути увагу буковинських Русинів на то, що певно кожде щире руске серце на Буковині відчуває, лише — тому, що оно руске — потребує принуки і заохоти.

Не багато рускої інтелігенції на Буковині — се правда; але знов і не так мало, щоб не могли зробити доброго діла для Народного Дому в Чернівцях. Маємо тут своєї інтелігенції около п'ятсот душ — і чим далі, тим се число не буде меншати, тільки рости. А така громада людей, коли-б она тільки складала ся з самих щирих, відважних і завязятих Русинів, — то вже становила би сильний руский батальон, котрий міг би рішити неодну малу борбу (великих борб на Буковині досі не було). Правда, нині ще маємо в тім рускім батальоні досить „офермі“ — досить дезертирів, і таких, що тільки „маркірують“ Русинів; але значно більша частина то вже добре привчені вояки, на котрих можна спустити ся.

Пригадайте лиш собі, як то було у нас недавно, от нехай тому десять літ. Хто тоді мав таку надію, що буковинські Русини не пропадуть, яку ми нині маємо!

Були тоді люди, що в мишачі нори ховали ся, аби лиш щезнути зі своїм руским родом перед очима сильнішого противника; було дезертирів що-неміра; була купа руских хамелеонів, що зміняли свою краску як сильніший хотів. І всі они тоді і перед своєю власною совістю і перед людьми вміли оправдати ся; мовляв: „годі — тяжкі часи настали!“ А ніхто з них не розумів того, що коли-б жаден з них був не дезертирував, а кождий держав ся обома руками свого руского роду, то і найзавзятіші румунізатори були би не дали їм ради. Де нема карности і почуття солідарности, там очевидно легко розбити і переслідувати хоч би і найбільшу армію.

Нині вже часи не такі. Вже є — як сказано — спора громада рускої інтелігенції, котра не настрашиться першого лучшого румунізатора і потрафить ему сказати: „пильнуй свого носа, а не чужого прося!“ Але й нині ще ми можемо оглядати і „потіху“ мати з деяких Русинів, що власної тіни боять ся і, як тому десять літ, так і тепер боронять ся: „годі — ще не час — не дивуйте ся!“ Они й тепер не розуміють, що як би цілком отверто і явно приступили до рускої громади і сказали: „Годимо ся на ваші цілі і заходи, піддаємо ся вашій карности, прийміть нас і бороніть нас в потребі, а ми вам будемо помагати!“ — то ніяка диявольська сила не зробила би їм нічого. Лише тоді страшний нам противник, коли знаємо, що власна громада ледача і некарна; коли-ж ми всі хочемо

В моїх найтихіших хвилях мрів я об тім, або і тоді, коли серце ткало якісь безумні пляни на будучність, що я майже сам лякав ся, а розум мене сварив за таку шалену сьміливість!

Чи я не соромив ся?

Справді, я й лякав ся і соромив ся і поводив ся холодно і відверно, мовби мене не обходили ніякі птахи на сьвітлі... Але на самоті і в душі мав я все бачне око на них, уважав, щоб їх що не диткнуло, щоб не напружали ся, не вдарили ся де о які тверді беззвучні предмети. Щоб сувора студія зими не разила їх, а зухвалі блискучі промінні весняного сонця — ті промінні, що маяють так до себе — не грали ся на них за довго і не заприязнювали ся з ними занадто.

Але надійс один день погану годину.

Тоді ті малі жіночі руки розмірили ся в блискучім промінні весняного сонця, зворохобили ся, і, зібравши всю свою силу, може і по своїх паньських предках унасліджену силу, збили ся в кулак і вдарили мене так сильно в груди, що я подав ся назад і вже не можу зібрати давних сил і колишньої відваги, щоби приступити на ново до них, взяти їх знов у свої руки, стиснути їх щиро, ті дрібні, рухливі пташенята, що не мали тину товни — скарби тоті!...

Ольга Кобилянська.

Акторске щасте.

Яка дивна гра природи ті замерзлі квітки на вікнах! Наче би справжні весняні квітки, зіпідлі від морозу розложили свої замерзлі, прозорі листочки на ледових шибках. Оттак і мої думки... мої згадки молодечих літ! Замерзли вони під сивим волосом на моїй голові, зіпідлі на холоді невідрадної старости і тільки мов ті прозорі листочки на ледових шибках прилипили до мого серця.

Колись пишали ся мої мрії наче ті цвітні чудовими барвами, оголомишували мене своїм запахом, — і вливали в душу чар райского щастя і надії на якесь вище, краще, свobodне, ідеальне істинуване. Але тепер дивлю ся на ті заморожені цвітні моєї молодости, інакше, холодніше; виджу в них кожду билинку, кождий рубочок, і дивую ся, як міг такий нужденний кістичок носити на собі тільки буйности і краси, що я за него віддав ціле мое життя...

Але прецінь, прецінь! Чи мало я пережив щасливих хвилях? Спершу був кождий день для мене жерелом захвату і палких вражін. Те жите повне плянів, надій, намірів, змагань, ті перші успіхи на сьвітлі, зростаюче почуте краси і артистичної міри, перші онлески вдоволеної публіки і ролі, ролі, ролі, — яким щастем наповняли они мое дитиняче серце! Сьвітло кімнат, уривані такти, музики, сценерія і події гранних штук і ті сотки уважних, роз'яснених, вражливих очей публіки окружали мене навіть у сні з такою



держати ся разом і вступати ся один за всіх, а всі за одного, то противник нам нічого не вдіє, а ще й сам може дістати „по лантам.“

Щоби таких дезертирів і всяких збігців з зайчим серцем у нас не було, треба очевидно, щоби та руска громада, яка вже є, і йде до одної мети, була під кожним взглядом взірцева, бездоганна. Тоді до неї пристануть легко і без обави всі невірні Томи і вже нас не покинуть.

А взірцева інтелігентна руска громада не тим покаже ся взірцевою, що буде відважна поміж своїми чотирма стінами дома, а тим, що і прилюдно на кождім кроці буде боронити рускої справи і словом і ділом. Що у нашої буковинської інтелігенції на такі прикмети є добрі завдатки, о тім учить нас і минувший рік. Тепер же вся річ в тім, аби ті завдатки підтримати і розвинути в характер і в посвячене для загальної справи. Над тим кождий сам про себе повинен працювати, о се і ми будемо старати ся всіми силами.

Минувший рік приніс нам невиданий доси в таких розмірах у буковинських Русинів факт жертволюбності на народні цілі. Складали ся і колись они на ті цілі, але мало; а минувшого року — як з остатнього виказу виходить — зложено у нас на се добровільно 2489 зр. 37 кр. (1459 зр. 96 кр. на бурсу, 1029 зр. 46 кр. на друкарню). Сю суму зложили передовсім буковинські Русини — і виявивши впр. мітрополита Аркадія — самі незаможні люди, звичайно народні учителі. Отсей дуже потішлючий факт додає нам надії, що жертволюбність наша не поменшає, а буде рости.

Цевна річ, коли порівнати ті півтретя тисяча наших складок з десятками тисячів складок Волохів, то се дуже мало. Але не треба притім і то забувати, хто у них дає складки, а хто в нас. У Волохів один дідич або панотець може більше дати, ніж двацять наших учителів, і кривди собі не зробить. Так ми то дуже добре розуміємо,

що великих претенсій до кишень буковинських Русинів мати не можемо. Однак і се ми розуміємо і кождий наш приятель признаєть нам у тім радий, що коли один наш чоловік не спроможе ся дати на рік 50 зр. на народні цілі, то він за те через цілий рік при різних okazиях зовсім дрібними складками може так ту суму зібрати. А нехай і менше, нехай лиш 10 зр. на рік, а все таки зібрати може, коли тільки хоче. Вже в минувшій році у виказах складок в „Буковині“ могли ви читати, як сей і той учитель по 10, по 20 кр. збирав нераз значні суми на народні цілі. Чому? бо хотів тим зайняти ся і зняв ся. А за цілий рік щоб не міг охочий Русин зібрати складками 10 зр., в то нам не хоче ся й вірити. Може — і дуже легко може, коли тільки вірить, що складки йдуть на добру ціль, а він ті цілі хоче підпирати.

Уявіть же собі тепер, що 400 буковинських більше свідомих Русинів, поставить собі за задачу, через цілий рік 1897 доконче зібрати бодай по 10 зр. на народні цілі, а то передовсім на Народний Дім, котрий прийняв ся тепер тяжкого і дорогого обов'язку удержувати бурсу, — то разом з кінцем року могло би зібрати ся 4.000 зр., а коли більше, то ще й дїльше. А зібрати ті гроші ми доконче повинні, бо дуже потрібні!

Передовсім від осені 1897 мусить бурса побільшити ся, бо вже будемо мати дві рускі класи в гімназії, буде більше бурсаків, а не буде де їх помістити — і так уже в Народнім Домі тісно, навіть касино уступило свою салю і комнати на бурсу, а само перенесло ся до тісних комнат, аби лиш бурсаки мали вигоду. Треба доконче Народний Дім розширити, перший поверх ставити. Крім того він ще й не сплачений зовсім, ще на нїм є значні довги. А коли-б і не мало ся зараз розширити Народного Дому, то напрямки в нїм доконче потрібні (н. пр. дах). Все те очевидно коштує гроші, а тих грошей ніхто

нам не дасть, тільки ми самі мусимо зложити.

Єсть то наша чисто домашня справа, але дуже важна; як прикро кождому жити в тісній і невідгінній хаті, так повинно бути прикро буковинському Русинови, щоби наші народні товариства душили ся в малім і невідгіннім домі.

На добрий лад — як би ми всі взяли ся завзято до роботи, як би була надія, що кождого року зберемо зі складок по 4 до 5.000 зр., то ми би двацять столїте повитали в цілком розширенім і відновленім Народнім Домі; а до сего ми повинні доконче змагати.

Але як там буде за кілька лїт, годї знати; ми зробім тепер то, що повинні, а о будучність не журім ся! Гаслом буковинських Русинів на 1897 рік є: „Складаймо ся на руский Народний Дім в Чернівцях!“ Пам'ятаймо, аби ми менше не зібрали, як в 1896 році, бо був би сором перед світом; сума складок при кінці 1897 року мусить бути коли не така, як минувшого року, то доконче більша!

І то зараз починайте збирати при кождій нагоді! Таких річий не відкладає ся!

НОВИНКИ.

Чернівці, дня 5-го січня 1897.

Перший спосіб. Відповідно до того, що ми пишемо на вступі у відозві до серця і кишені, зараз на новий рік треба заощадити гроші, що їх видає ся пусто-дурно на поворічні карти, і на адресу „Буковини“ прислати н. пр. 50 кр. з запискою: „Замість поворічних желань посилаю 50 кр. на Народний Дім. — Н. Н.“ Так буде найрозумівше!

Іменованя в суді. Судовими авскултантами (з ад'ютом) іменовані практиканти: Др. Евгений Гакман, др. Віктор Іванович, Кароль Гам, др. Ахіль Рананорт, Ілн Іласевич, Ангін Захар, Темістокль Боканче і Рудольф Штадлер; авскуль-

наглядністю, що я те все мов переживав другий раз і жив мов би подвійним житєм.

А потому прийшла горяча, безпам'ятна, правдива, щира любов! Який красний видавав ся мені тоді світ! Кожду річ бачив я у нім яснійшим, виразнішим світлі, мов би набрала випуклости, мов би її форми зливали ся з самою істотою. Я сам зливав ся з вселенною в одно, дихав її віддихом, жив її життям, розумів її стозичну, невгомну бесіду. А як те все скінчило ся скоро! Я підійс ся до тої любови високо мов жайворонко до сходу сонця. Побачив чудове сяєво, але zarazом і почув проникливе зимно горішних сфер. Зціпили мої мускули, не стало крилам сили і я упав немичний на землю.

Мої чутя не звернули ся до жадної з театральних товаришок. Олесь була скромна, як фіялка, чиста як кропля роси, і гарна як рожа. Она стала мені жерелом мого сценічного одушевлення. Я був такий веселий на сцені тому, що мав її вже в душі, западав у смуток тому, що не міг її ще пазвати своєю, я шептав любовні слова мовби до її маленького ушка, палів від заздрости, мов би то она давала мені до сего причину і потому перепрацавав так ніжно і щиро, як би зобидив саму її, мою прегарну Олесю! В драматичних сценах я уявляв собі, що її трачу, що батько проганяє мене з дому, що мати забороняє їй сходити ся зі мною, що її заручили вже з кимсь другим, що я свідком її вінчання з ним — і моя розрвана груди видавала тони, що мене самого переражали величю такої страти.

А коли се так здійснює ся на мені, коли я мусїв перенести се на собі, що она посвятила мене задля доброї партії мені мало серце не пукло з жалю і досади. Страшні думки залгли мою голову. Я зненавидів цілий світ, а найбільше себе, себе... ох! я був би тоді нераз відобрав собі життя, або заподїв яке лихо її родичам, або тому ненависному мому суперникови.

Який дурний! Хіба-ж могло бути інакше, щоби родичі думали долю єдиної доньки з непевним істнованем актора! Але я не був в силі розважати зимно. Мені здавало ся, що з тою любовю все вже пропало для мене. В грудях чув я ціле некло. Жаден яснійший огник не проблимував в ній, а тільки страшні ікми тіни злоби, зазвисти, зневіри і завзяті.

Мені було, як тому, що его нагло заспочить злива серед поля. Перемок до живого тіла, а захисту не видить нігде, то ему вже все одно, куди він їде. Іде перед себе, без шляху і стежки. Так і я збив ся був зі своєї стежки, бо не видїв вже для себе цілі.

„Для себе? Хібаж правдивий актор може жити для себе? Він жне для штуки і в штуці. Відколи-ж я хочу жити для себе?“ — Ту, я переловив себе на тім самолюбстві, що разом з любовю обмотало ніжною тканиною мої новята. Донева влюбивши ся, я почав був думати о собі самім, о власній цілі, о своїм особистім життю. Тепер розбили ся ті заміри, але лишила ся ще штука. І почав я їти до неї непохитно і прямо. Штука стала для мене життям. На руїнах мого чутя і мого особистого щастя почала взно-

сити ся моя артистична слава, розголос і значїє. Дорого я заплатив за них!

Та минуло ся і те. Мої ровесники повимирали, або постаріли ся разом зі мною. Молоде покоління не знає мене з доби мого розцвітту. Тепер шукає собі інших богів. Я уступаю ся чим раз дальше у темряву забути. Оно і природно зовсім — я не чую зависти або злоби. Тільки того ні, тільки того бридкого чутя вистерігаю ся. Хочу прийняти мою долю з гідністю. Але що ж дала мені моя штука? Чим відплатила ся за мою посвяту? Ті оплески, що я збирав на сцені прогули, як клик перелїтаючих журавлів, ті сміхи, що розносили ся по театрі зникли, як відблиск заходячого сонця, ті сльози, що сьвітляли ся в очах видців, счезли, як рання роса — і зістали хіба тільки ті вінці і ленти, що порозвішували на стїнах моєї комнати... Се зівале осїнне листе, що покрила его вже плієнь і припав порох!

Чого я сиджу самотний в пустій хаті? По що вдивляю ся так уперто в замерзлу шибу? Тай до чого я згадую отсе все, мою минувшину?... Нині Рїздво... правдиво людске свята коли і Бог став чоловіком. Тай і мене обгорнула туга за правдиво людским щастєм... Але що там вже про те думати! Минудо мое лїто, весна не верне.

Лев Лопатинський.

тантими без ад'ютант: Ремус Збіра, Ферд. Сер-
жиский і Йоахим Чунтуляк.

Дві нові фахові газети появилися сего року в Чернівцях: одна Bukowiner Lehrerstimme (за редакцією сеї газети відповідає п. учитель К. Дубенський), а друга: Bukowiner Landwirtschaftliche Blätter під редакцією Ом. Баєра, директора агрономічної школи в Чернівцях і д-ра Наймана Бендера, професора в тій школі. Перше число сеї газети багате і різноманітне, редакційне в більшій частині по німецьки; є притім менші уступи і рускі та волоскі. Рускі уступи печатані етимологічною правописною, хоч перші записки були друковані фонетичною правописною. Видко вже якийсь руский „агроном“ захотів йорамі ратувати агрікультуру на Буковині. На т і в вже тепер неврожай, де далі і цезнуть з нашої землі — так по що без потреби задержувати ті непрактичні знаєи? Ми сего і не підносили би, як би Buk. Landwirtschaftliche Blätter були приватним підприємством, але то офіційний орган господарського товариства на Буковині, спомоганого краєм і державою — тому й можемо мати до него прегенєні. Але се впрочім річ не така важна, єї певно усунуть, — газета представляє ся під кожним взглядом поважно і корисно. Матеріал багатий, ради фахові. Буковинці повинні єї підперти. Передплата на цілий рік виносить 3 зр., адреса адміністрації: Чернівці, улица семигородська 57.

З Київа доносять, що там остатніми часами розійшла ся поголоска, що „императорское русское географическое общество“ відкрив в Києві свій відділ, котрий там уже був якийсь час в 70-их роках, але в наслідок адміністративного розпорядження закрито его на тій підставі, що межі членами відділу проявились „украинофильскія тенденції.“ З тих то часів походить і той царський указ, котрим наложено найдали на руско-українську мову.

П. Володимир Левіцкий, нотар у Винниках, передав тепер редакцію часописи *Зорі* в інші руки. Більше, як шість літ, вів він єї майже безкорисно і з великим посвяченням. Лише той, хто знає, як тяжко руському редакторови роздобути пригідний для часописи матеріал, потрафити оцінити заходи п. Володимира Левіцкого около *Зорі*. І заслуг его в тім взгляді ніхто ему не поважить ся відмовити. Тепер его фахові роботи по іменованю нотарем зросли і годі ему далше вести часопис. Хто буде наслідником его, не знаємо; та хто-б він і не був, одно певне, що обовязок і роботу буде мати трудну і неприємну, найбільше через те, що Русини не почують ся самі до ніякого обовязку супротив одної літературної часописи на Русь. Хоч би як гарно була редакційна часопис, Русини се не обходять і они потраплять байдужністю і вбити єї. У них не партійні часописи ріднає о популярності єї. Тяжка доля такої *Зорі* і редактора єї.

Видання Руского товариства педагогічного у Львові. При кінці року годить ся згадати про труды видавничі сего убогого, а таки з невтомною витревалістю працюючого товариства, що діяльність свою доси розвивало головню в двох напрямках: подаване духової поживи учителям народним („Учитель“) та продукування як найбагатшої по змісті дитячої літератури. „Дзвінок“ став від кількох літ органом товариства, а ведений гарно будити чим-раз більше замишуване серед нашої молодіжи. „Дзвінок“ став справді наймилішню лектурою не то дитий з нормальних шкіль, але і молодших учеників гімназійних. Де в бібліотеках гімназійних є цілі річники „Дзвінка“ для лектури молодіжи, ученики формально рууть ся за ними, замовляють собі наперед один від другого, а діставши, перечитують від дошки до дошки за кілька днів. Один хлопчина сказав цілком поважно, що він собі „Дзвінок“ владє під подушку, з боязню, щоби ему через ніч не забрав хто сю милу лектуру, бо ему раз мало приєїти ся, що хтось на то місце на столику, де лежав „Дзвінок“, поклав в заміну латинську книжку... Се щире, наївне оповіданє читателя „Дзвінка“ ліпше від всяких реклам говорить про его вартість і многоважне значінє для нашої молодіжи. Нехай-же родичі дбаючи про успішний духовний розвій своїх дитий, не занедбують

за невеликий гріш (3 зр. річно) подавати їм духову поживу, а з певністю будуть тоді менше жалуватись і они самі і їх учителя на пустоту і лінивість шкільної дитвори. Давні річники „Дзвінка“ продає товариство педагогічне по зниженій на половину ціні, а суть они знаменитим предметом на подарунки для молодіжи чи то на свята чи на Новий рік. В році 1896 видадо товариство цілий ряд книжочок, що також дуже придають ся на подарунки. „Славний-преславний“ *Лис Микита* Ів. Франка вишов другий раз в дуже зміненім виді, а коштує всего 50 кр. Хто зі старших чи молодших хоче насміятись, той нехай собі купиє Ів. Франка „Абу-Каземові канці.“ Для дитий дуже займаючим є оповіданє „Подорож Гулівера до краю великанів“ (25 кр.), гарнийший ще є „Робінзон“ в руській перекладі. Для поважних дитий купити-б можна „Короткий огляд руско-українського письменства від XI. до XVIII. віку“ Остапа Макарюшки (15 кр., не 50, як було через похибку надруковано), а вже для кожної дитини є конче потрібна книжочка: „Китиця желань стишми і прозою для рускої молодіжи“ (20 кр.) Для дитий, що уміють читати, або й не вміють є правдивою розкошию вісім „Ілюстрованих книжочок. Образки кольоровані виконані незвичайно гарно; в п'ятьох книжочках є під образками гумористичні стишки, легкі до виученя на память; крім того є в тих книжочках гарні патріотичні оповіданя прозові та стишки, різноманітні види азбуки, нумери і т. д. Книжочки ті суть знаменитим підручником для науки з погляду, для дитий они необхідно потрібні. — Родичам, що люблять дійсно своїх дитий і схотять їм втіху зробити, подаємо до відомости, що всі ті книжочки розсилає дуже радо за готові гроші книгарня Наукового товариства імені Шевченка у Львові, ул. Академічна ч. 8.

Страшна буря шалїла тамтого тижня на побережю Англії та Ірландії. Она надтянула з заходу, від Америки і поробила величезні шкоди. Великих рибачих людей з вітрилами розбило ся, як до тепер начили 318, а на них згинуло 40 осіб, мужчин, жінок і дитий. Про шість менших пароходів нема ще дотепер вісти, і не знати, куди они діли ся, чи потонули, чи може їх буря загнала у безвістї на широкім морі. Кілько розбило ся малих рибачих чайок вздовж берегів, ніхто і не зчислить; а пречїнь кожда така чайка то одинокє жерело зарібку цілої родини! У такій тяжкій хвилі можна найти приміри героїської відваги, посвяченя, що не лякає ся заглянути самій смерті в очи, великих терпінь і недолі. Такі приміри записали і підчас тої бурі. На побережю, недалеко Пензанце спостерегли сторожі на морі сигнали, і хоч не могли побачити корабля, що давав їх, всіли в чотирох до ратункової лодки, відбили з великим трудом від берега і пустили ся плисти в сторону, звідки давали сигнали. Але ті знаки ставали чим раз рідкі і невиразніші. Сторожі кричали безнастанно, щоби крізь бурі дати знати про себе, але зачали вже тратити напрям, куди мають плисти за потоплюючим судном. Нараз обізвав ся недалеко від них голос з хвилі: „Ратунку!... сюди, ратунку!“ Кілька хвиль борби з водними горами і витягнули з води на пів зімлілу — дівчину. Она ледва вимовила слова: „Батько — лива коло наса — топить ся — близько!“ і зімліла. Стражники докладали тепер всіх сил, щоби за ливною, що дівчина тигнула за собою в воді, добити ся до місця нещастя.

Незадовго почули голос, слабкий голос, але недалеко. Тоді один зі сторожів наложив собі на шию звій ливни і не кажучи ні слова, кинув ся в розбурхані філі. Пливав добив ся до — самотної щогли, що колісала ся понад водою, то знов пронадала під заїченими філями. На кінці щогли тримав ся руками і ногами з розпучкою на лиці чоловік. Він кричав зі всіх сил, але горло видавало вже заледни тихий, протяглий стон. Нараз піднесла ся щогла з великою силою до гори, а чоловік упав до води, — корабель потонув... Та зараз підсунув ся пливач до топольника і скоро той показав ся на верху кипучої філі, зловив его. Виратовані прийшли до памяти в будинку побережної сторожі. Але той мужчина то не був батько виратованої дівчини... З п'ятьох осіб рибачкої лодки виратували тільки тих

двоє. Батько дівчини, що був германцем на лоді, тримав ся щогли кілька хвиль, коли донька кинула ся з ливною у море напротив надпливаючої помочи, відтак філі струтила его в море. Вцепив ся якогось кавалка дерева, що сплило з потоплюючої лодки, але новий вал води надкотив я і затопив его на віки.

Для Вірмен збирають тепер складки трохи не у всіх державах. 100.000 згинуло їх недавно з рук Турків, 2500 їх міст і сіл знищено і зрабовано; розкинено 568 церков і монастирів, 559 сіл наведено силою на магометанську віру, а 228 церков перемінено в турецькі мечеті. От до чого довів релігійний фанатизм турецький при кінці 19-го столїтя! 546.000 Вірмен живе тепер в злиднях непевні завтрашнього дня. Очевидна річ, у кого християнське серце, той повинен зажаїти ся над нещасним ближнім під Турком. Для них позволено і на Буковині збирати через два місяці складки. — Займає ся тим книгарня Пардїйого, далі К. І. Готалб при семигородській улиці 70 і головню Стефан Фоллерт, Flurgasse 80, всі в Чернівцях. Викази складок будуть поміщати черновецькі газети.

Від видавництва „Буковини“. Заявляємо, що п. Стеф. Кравчук не належить вже більше до редакції „Буковини“, і що від видавництва „Буковини“ не був і не є він у поважненій побирати передплату на „Буковину“. Проте хто посилає поштою гроші, той най адресує: Адміністрація „Буковини“ в Чернівцях, а хто хоче особисто передати гроші, чи то за „Буковину“, чи на які інші цілі, то може се зробити лиш на руки редактора „Буковини“ п. Маковен, або касиєра „Рускої Каси“ п. Будзиновського.

Згадав. Двох приятелів оглядало рілничко-господарську виставу. — „Дам тобі десятку“ каже один до другого, як скажеш мені, на що ся машина? — „На продаж, розуміє ся“ — відповів зайнятий — і отримав десятку.

Померли: Комісар лісовий Максим Андронік в 46 р. життя і Кароль Мурдзиновский в 72-ім році життя, оба в Чернівцях.

Телеграми „Буковини“.

З дня 4-ю січня 1897 року.

Відень. В радї державній приділив президент нагале внесенє Штайнера, аби видати закон про торговлю збіжжєм на речинєць, комісії господарській. Далі вела ся дебата над бюджетом міністерства оєвіти і прийато позицію „високої школи.“ Міністер Гавч вказав на се, що старає ся піднести науки філософічні в гімназіях, і що і за границєю так само поступають. Жаданє Кронаветтера, аби скасувати всі богословські виділи, не може міністер винувити. Проект уставу про будову нових клінік на університеті віденським вже випроблений. Міністер обговорював також ново заведені популярні виклади університетські, котрі в часах живого руху виборчого, де всюди видко змаганє до ширшої оєвіти, дуже пожадані. Треба о то дбати, алагодити супротивности і ріжницї, аби із незнаня не палали люди сїною ненавистю до других. А до того причинити ся найбільше солідна оєвіта. Кронаветтер жадає, аби женяция приушєно до всіх студий залодових. Буковинський посол Місєкльчї жадає випосажєня черновецького університету медичинським віділом і заснованя низшої гімназії в Серєті. Бендель жадає, аби видаток на словінську гімназію в Цілей скресилити. Голосованє відбудє ся завтра. На запитанє Штайнера заявляє предсїдатель господарчої комісії, що він всіх сил доложить, аби уставу про торговлю збіжжєм на речинцї ще перед замкнєнем ради державної палатї предложити.

„Дністер“

товариство взаїмних обезпечень
у Львові ул. Валова ч. 11.

перше і одинокє руске товариство асекураційне, припоручене Вєч. Духовенству і всім вірним через Впрєсєв. Митр. і Прєсєв. Еп. Ординариати всіх трєх галицьких Епархій, обезпечєє будинки, скот, господарєкі знаряди, збіжє в зерні і соломі, єно в стогах і будинках против шкід огне-вих за можливо найнижшою оплатою.

Шкоди ліквідують ся і виплачує ся єсейчас по пожарі, а договори заклєчені з першими Товари-стнами контрасекураційними подають „Дністрови“ можність обезпечувати і виплачувати і найвищі суми.

Полєса „Дністра“ приймає банк кравєвий у Львові при позичках іпотєчних.

На житє можна обезпечити ся через „Дністер“ після всіх можлих комбінаций в товаристві вза-їмних обезпечєнь в Кракові, котрє дає як найко-ристєйшіє уєлєва і видєє полєса і квіти в рускєм язичі.

Товариство взаїмного кредиту „Дністер“, стова-ришенє зарєєстрованє з обмеженою порукою, при-ймає від своїх членів і третіх лиць вкладки до опрєцєнтовані по 5 процєнт. Гваранція цїлковита. Удїли по 50 корон. Новички удїляють ся тільки властителям реальностей, вільних від тягарів, за по-рукою двох членів. З позичок відтєгає ся дєсєта часть на удїл.

Зголошенє о удїлєнє агєнції в мїсєцевостях, де „Дністер“ не є заступлений, приймають ся.

ВАЖНЕ

для кожного, головнє для всіх П. Т. урядів, торго-вельників і ремїсників, бїблїотєк, студєнтів і приватних людєй є повїдомленє, що ієснуючє тут уже від богатьох лїт, на кравєвій виставі в Чернів-цях 1886 р. визначєнє поєстєним признанєм

ЗАВЕДЕНЄ ПЕРЕПЛЕТНИЧЄ

Кароля Кобжиньского і Емїля Канюка

тєпер через набутє найновїйших машин, писєм і зньших знарядїв зньчєно побільшило ся і тому свій лєкаль пере-несло на *улицю ратуєєву ч. 12*, другий вхїд також від *улиці єлєєвої ч. 11*.

Заразом приступив довголїтний фаховець, наш Емїль Канюк єко спїзньник єєго переплєтєничого заведе-ня і тєпер єно зможє під новою фїрмою

—о Кароль Кобжиньский і Емїль Канюк о—

а виправлєним персоналом вєї фаховї роботи, як опрєвленє книжок, роботи галєантерїйні, друк на єтяжки до вїдцїв, окрасє до гєстовань, ручних робіт і т. д. для П. Т. урядів, шкїл, бїблїотєк і приватних людєй по най-нижших цїнах як найлїпшє і як найскоршє доста-ляти.

Просїмо о лєгкаві замовлєня

з поважанєм

Кобжиньский і Канюк.

8—10



Відзначєнє на кравєвій виставі в р. 1894 поєстєним дипломом
ц. к. мїністерства торговлї.

Краєвє товариство ткацкє

„PRZADKA“

(ПРЯЖА)

в Корєснї

поручає Пов. П. Т. Публїцї євого виробу чисто лєняні звїєтні
з доброти, ручно тканї

ПОЛОТНА КОРЧИНЬСКІ

від найгрубших до найтоньших веб і бїлє єтоловє о взорї кїстковїм і адамашковїм;

також доставлєє матерїялїв на комплєтні і найдєшевї

ВИПРАВИ СЛЮВНІ.

Замовлєня просїмо надєслати прєсто до Корєсна (почта, телеграф і єтєция зєлїзничє в мїєцї).

Прїбкї і цїннїкї на жєданє оплатно і відворотною почтою. (15—52)

П. Т.

Отєим маю чєстє повїдомити шановних від-биратєлїв, гостїй і публїку, що я перєбрав ієстїю-ючий дєєл під фїрмою

АНТІН ТАБАКАР і ГАІНА

склад корїнних товарів, вин і дєлїкатєсїв

— (заснований 1812 р.) —

а окрїм того

АГЄНТУРУ і СКЛАД РІЛЬНИЧИХ МАШИН

з дїєм 1-го лїняє є. р. і буду дальшє вєстї під
мєєю владєною фїрмою

СТЕФАН ГАІНА.

При єїй нагодї складаю сєрдєчну подяку
за довїрє, оказанє так чєстє попередїй фїрмі, і
прощу уклїню, матї тє сємє довїрє на дальшє і
для мєнє, при чїм заєвєняю, що вєє єтаратїму
сє задоволїти шановних гостїй добїрними това-рами найлїпшєго сорта, низькими цїнами і
уважною єлєгуєю.

Прощу о чєстї замовлєня і пишусь
з поважанєм

Стефан Гаїна.

В КОЖДІЙ РУСКІЙ ХАТІ і ШКОЛІ

повїннє наєдєдити ся

Народописна карта

україньско-руського народу,

зладжєна д-ром Гр. Вєлїчєком, видана товариством
„Просвїта“, а виконана в лїтографїчній закладї
Андрїя Андрєйчина у Львові.

Книгарєсна цїна карти, наєлє-єної вжє на полєтні, вїносїть 3 зр. 50 кр.,
а для члєєв „Просвїтї“ і передплатнїків
„Зорї“ 2 зр. 50 кр., з рєкомєндованою пер-єсылкою 3 зр.

Купити можнє в „Просвїтї“ у Льво-ві, рїнок ч. 10.

Наєклад нєвєлїкий; купуйтє
чїмскоршє!

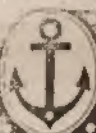
Котвиця

Liniment. Capsici comp.

з аптїкї Рїхтерє в Празї,

загалньо признаний знаменитий усми-рюючий лїк на втиранє: по цїні 40
кр., 70 кр. і 1 зр.; можнє купити у всіх
аптїках. Просїмо жєдатї сєй загалньо
улюблєний лїк прєсто під назвою
Рїхтерє Liniment з котвицєю
і приєматї з єєторєжнєстю лїше єлєнї-кї зі знанєм знаєм охорєнїєм „Котвиця“
єє лїше тї правдїй.

Аптїка Рїхтерє під золотим лєєм у Празї.



Пам'ятайтє на Народний Дїм
в Чернівцях!

Рух поїздів залізничих

важний з днем 1-го мая 1896 після середно-європейского годинника.

Приходять	П о ї з д и			Відходять	П о ї з д и		
	поспїшні	особові	мїшані		поспїшні	особові	мїшані
до Чернівцїв				з Чернівцїв			
З Відня, Кракова, Львова, Станїєлавова, Коломїї і Снятина	1128	657	1028 550	До Снятина, Коломїї, Станїєлавова, Львова, Кракова і Відня	347	941 1029	528
З Букарєшту, Яє, Сучави, Гїбьони	329	912	1000 528	До Гїбьони, Сучави, Яє, Букарєшту	1208	717 1048	616
З Новосєлиць, Садагурї			1113 950	До Садагурї, Новосєлиць			430 621

Підчєркєнї чїсєла означають пору нїчну від 6 год. вєчєром до 5 год. 59 мїн. ранє. — Сєрєдно-єврєпїєйскїй чєс рїкнїєє єє від львїєвєского о 36 мїнут, а від чєрновєцкєго о 44 мїнут; коли на зєлїзницї є 12 год., то на львїєвскїм годиннїку є 12 год. 36 мїн., а на чєрновєцкїм 12 год. 44 мїнут.

Вїдає товариство „Руска Рада“ в Чернівцях.

З друкарнї „Рускої Радї“ в Чернівцях під зарїєдом Осїпа Бучєанїча.

За рєдакцїю відповїдає Осїп Маковєй.

